

Vantaan kaupungin osallistuminen kiertotalouden green deal -sitoumukseen

VD/5038/00.04.00/2025

PT/KN/JV/LK

Kiertotalouden green deal -sitoumuksilla kohti hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa 2035

Kiertotalouden green deal on valtion luotsaama, vapaaehtoinen strateginen sitoumus, jossa mukaan lähtevät toimijat sitoutuvat vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja asettamaan vaikuttavia tavoitteita ja tekemään toimia, jotka edistävät vähähiilistä kiertotaloutta. Sitoumusten toimien tulee tukea kiertotalouden strategisen ohjelman luonnonvaratavoitteita, hiilineutraaliutta ja kestävän talouden edistämistä vuoteen 2035 mennessä. Sitoumuksilla halutaan vähentää raaka-aineiden käyttöä, pidentää materiaalien ja tuotteiden käyttöikää, lisätä ympäristöä vähemmän kuormittavia ja luontopääomaa vahvistavia vaihtoehtoja sekä kehittää uusia, kiertotalouden mukaisia toiminta- ja liiketoimintamalleja. Green deal on tarkoitettu yrityksille, toimialajärjestöille, kunnille ja maakunnille.

Kiertotalouden green dealin hyödyt Vantaan kaupungille

Kiertotalouden green deal on toimijalähtöinen tapa ottaa yhdessä loikka kohti kiertotaloutta ja kiertotalousmarkkinoita. Siinä keskeiset ministeriöt tekevät kiertotaloussiirtymää tiiviissä yhteistyössä yritysten, järjestöjen, kuntien ja maakuntien kanssa. Green dealin avulla organisaatiot voivat tunnistaa vaikuttavimmat kiertotaloustoimet, kirittää omaa toimintaansa ja koko alaansa kohti entistä ympäristövastuullisempia toimintatapoja.

Green dealiin sitoutujat saavat tukea, tietoa ja sparrausta sekä vuoropuhelusta ministeriöiden kanssa että perustettavilta ”kotipesiltä”. Ne tukevat toimia, sparraavat ja edistävät yhteistyötä sekä rahoituslähteiden löytämistä. Mukanaolollaan organisaatiot voivat osoittaa edelläkävijyytensä kiertotalouden edistäjinä sekä pääsevät verkostoitumaan ja kehittämään yhteistyössä ratkaisuja muiden toimijoiden kanssa.

Vantaan kaupunki on aiemmin osallistunut päästöttömien työmaiden, haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa ja kestävän purkamisen green dealeihin. Vantaan kaupunki [palkittiin](#) vuonna 2022 näistä sitoumuksistaan. Valinnan kunniakirjalla palkittavista sitoumuksista teki ympäristöministeriö. Kiertotalouden green deal on tähänastisista sitoumuksista huomattavasti laajin, vaikuttavin ja kunnianhimoisin. Sitoumus tukee Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa ja hiilineutraalisuustavoitetta.

Vantaan sitoumuksen muutosalueet ja toimenpidealueet

Vantaan kaupunki on valinnut sitoumuksensa Rakennetun ympäristön ja Uudistavan ruokatuotannon muutosalueet. Rakennetun ympäristön muutosalueelta valitut toimenpidealueet ovat Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen sekä Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita. Uudistavan ruokatuotannon muutosalueelta valittu toimenpidealue on Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi. Valituissa toimenpiteissä kaupungilla on mahdollisuus saada aikaan merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Maamassojen koordinoinnilla voidaan saavuttaa päästövähennyksiä neitseellisiä raaka-aineita uudelleenkäytetyillä korvaamalla. Rakennuksissa on mahdollisuuksia käyttöasteita

parantamalla päästä parempaan resurssiviisauteen. Kasvis- ja kalapainotteisempaan ruokavalioon siirtyminen vähentää merkittävästi ruoan tuotannon ilmastopäästöjä ja luontovaikutuksia.

Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi

Toimenpide: Edistetään kasvispainotteista ruokaa ja kalan hyödyntämistä julkisissa ruokapalveluissa ja hankinnoissa.

Edistämme ilmastoystävällistä ja luonnon monimuotoisuuden kannalta kestävästä ruokajärjestelmästä ravitsemussuositusten mukaisesti. Tavoitteena on edetä kohti planetaarista ruokavaliota päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa tarjottavassa ruoassa. Uudistavan ruokajärjestelmän puitteissa sitoudumme edistämään kasvipainotteista ruokajärjestelmää tavoittelemalla vapaassa otossa olevan kasvisruoan menekin kasvua ja kehittämällä reseptiikkaa ympäristöystävällisempään suuntaan mm. hybridiresepteillä ja kasvipohjaisten tuotteiden käytöllä. Kasvisruoan menekkiä lisätään houkuttelevuutta nostamalla ja kasvatuksellisilla keinoilla. Samalla tavoitellaan kasvavaa ruokailuun osallistumista oppijoiden keskuudessa. Ateriapalveluiden hiilijalanjälki on laskettu aiemmin SYKE:n ja Turun kaupungin laskurilla. Jatkossa toteutetaan laskentaa Luken ruokapalvelusektorille tuottaman ilmastovaikutusaineiston avulla.

Tavoitteet:

1. Kasvisruoan menekin osuus tarjotusta ruoasta %
Lähtötaso: 20 % Tavoitetaso 2030: 35 % Tavoitetaso 2035: 64 %
2. Tavoitetaso 2030: Ateriapalvelujen hiilijalanjälki asiakasta kohden on mitattu kansallisella laskentatavalla ja pienenee 5 % vuodessa
Tavoitetaso 2035: Ateriapalvelujen hiilijalanjälki asiakasta kohden pienenee 5 % vuodessa
3. Tavoitetasot 2030 ja 2035: Ruokalistalla kestäviä kalatuotteita* sisältävien reseptien määrä kasvaa
4. Tavoitetaso 2030: Tarjotun ruuan luontovaikutuksia on selvitetty ja tehty toimenpiteitä luontovaikutusten pienentämiseksi.
Tavoitetaso 2035: Tarjotun ruuan luontovaikutuksia vähennetään ja toimenpiteiden toteutumisesta seurataan.

*Kestävät kalatuotteet ovat kotimainen järvi- ja itämerikala.

Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen

Toimenpide: Otetaan käyttöön sujuvia ratkaisuja ja menettelytapoja maamassojen sekä muiden materiaalien kierron edistämiseksi.

Tehostamme massojen hyödyntämistä hankkeissa kartoittamalla ennakoivasti infra- ja maarakennushankkeissa syntyvät materiaalit ja maamassat sekä niiden potentiaaliset hyödyntäjät. Asemakaavoituksen prosesseissa edistämme maamassojen pitkä- ja lyhytaikaista varastointia ja jatkojalostusta. Syntyvien ylijäämämassojen hyödyntäminen tapahtuu ensisijaisesti Vantaan kaupungin sisällä ja toissijaisesti naapurikunnissa. Näin pyritään minimoimaan kuljetusmatkat. Kehitetään maamassoihin liittyvää seututasoista tiedonkulkua käyttämällä aktiivisesti ja ennakoivasti yhteistä järjestelmää. Laaditaan urakoitsijoille hankekohtaiset kiertotalouskriteerit vuoteen 2027 mennessä. Vantaa on mukana toimivassa pääkaupunkitasoisessa maa- ja kiviainesten seurannassa ja koordinaatiossa vuoteen 2030 mennessä.

Tavoitteet:

1. Uudelleenkäytettyjen osuus infra- ja maarakennushankkeissa käytetyistä maa- ja kiviainesten kokonaismäärästä %

Lähtötaso: 1 % Tavoitetaso 2030: 5 % Tavoitetaso 2035: 10 %

Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita

Toimenpide: Lisätään tyhjillään olevien rakennusten ja tilojen käyttöä

Toteutetaan toimitilarakennuksiin peruskorjauksia ja käyttötarkoituksen muutoksia. Mahdollistetaan tilojen tilapäinen tai määräaikainen käyttö. Toimitilojen todellinen käyttöaste selvitetty ja suunnitelma käyttöasteen parantamiseksi tehty vuoteen 2027 mennessä. Rakennetaan toimintamalli, jossa tilojen tarjonta ja kysyntä saadaan kohtamaan. Sitoumuksessa mukana olevat tilat jakautuvat huoneistoneliöittäin seuraavasti: Kaupungin hallinnoimat: 818 000 m², VTK Kiinteistöt Oy:n hallinnoimat: 113 000 m² ja Vivamus Kiinteistöt Oy:n hallinnoimat: 232 000 m².

Tavoitteet:

1. Tilojen vuokrausaste Vivamus Kiinteistöt Oy:n toimitiloissa %
Lähtötaso: 80 % Tavoitetaso 2030: 90 % Tavoitetaso 2035: 95 %
2. Tavoitetaso 2030: Vantaan kaupungin hallinnoimien tilojen käyttöasteet selvitetty ja suunnitelma käyttöasteiden parantamiseksi tehty
Tavoitetaso 2035: Keinoja Vantaan kaupungin hallinnoimien tilojen käyttöasteiden parantamiseksi on otettu käyttöön

Raportointi

Sitoutujat raportoivat vuosina 2027, 2030, 2033 ja loppuraportoinnin 2035. Sitoutuja raportoi tavoitteiden ja toimien etenemisestä Sitoumus2050 -alustalla ja päivittää tarvittaessa sitoumustaan ja lisää toimenpiteitä. Sitoutuja arvioi toimien etenemistä suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin sekä tarvetta lisätä toimien ja tavoitteiden kunnianhimoa. Mikäli sitoumuksen tavoitteita ei saavuteta, tulee sitoutujan tarkastella lisätoimia.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 22

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) osallistua kiertotalouden green deal-sitoumukseen, ja
- b) hyväksyä edellä kuvatut toimenpiteet ja niiden tavoitetasot vuosille 2030 ja 2035.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kiertotalouden green deal: pelisäännöt ja muutosalueet

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Vantaa

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Jari Viinanen, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)

ympäristösuunnittelija Kimmo Nekkula, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)